

ἢ φυτῶν, συλλεχθέντων ἐπὶ τῶν ἱστορικωτέρων τόπων τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἀναφερομένων ἐν τοῖς κλασικοῖς συγγραμμασι τῶν ἀρχαίων ποιητῶν ἢ λογογράφων ἕκαστον δ' ἄνθος ἀπειρηραμμένον καὶ προσκεκολλημένον ἐπὶ χάρτου φέρει ἐπὶ τούτου ὑδρογραφεμένην τὴν θέσιν ἢ τὸ μνημεῖον ὅθεν συνελέχθη, καὶ ὅπου ἐν τοῖς συγγραμμασιν ἀναφέρεται· ἀπέναντι δὲ αὐτοῦ προσεπιγράφεται τὸ χωρίον τοῦ συγγραφέως καλλιγραφικῶς Ἑλληνιστί καὶ Γαλλιστί, ἀλλὰ καὶ Ἀγγλιστί, ἂν ποτε ἐξόχων Ἀγγλῶν ποιητῶν τις ἐξύμνησε τόπον ἢ θέσιν τινά, ἐρ' ἑκάστου δὲ τῶν γεγραμμένων τούτων φύλλων ὡς ἐπικεφαλὴς ἐπιγεγραμμένη ἀνάλογόν τι κόσμημα ἀπαρξέον ἐκ τῆς συγγραφῆς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καλλιτεχνικῶν τούτων φύλλων τῆς συλλογῆς ἀναβαίνει εἰς ἐξήκοντα περίπου τὰ ὅποια, σηματοδοθέντα εἰς τμήματα βιβλίου ἐθέτησαν προπόντως· αἱ δὲ πινακίδες τῆς βιβλίου, κεκαλυμμένοι διὰ κυανοῦ ὑφάσματος ἐπίχρου (velouté), διακοσμητικῶς κεντηθεῖσαι δι' Ἑλληνικῶν κοσμημάτων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ἡ μὲν φέρει ἐπιγραφὴν *Klassiké Anthologie A. G. V. E.*, ἡ δ' ἑτέρα τὸ Ἑλληνικὸν βασιλικὸν στέμμα· ὅσα ἀποτελοῦσι τὴν ἀπαιτουμένην φιλοκαλίαν καὶ λαμπρότητα· κισώτιον δὲ ξύλινον ἐν σχήματι βιβλίου ὁμοίως καλλιτεχνικῶς κατασκευασθὲν ἐκ ἐγγυθρίων ξύλων πλατάνου καὶ ἐλαίας φυλάττει τὰ ἔργα· ἐνδον δὲ ἐπὶ τοῦ πρώτου φύλλου εἶναι ἐγγεγραμμένα τὰ ὀνόματα πάντων τῶν συνεργασθέντων εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ ὅλου ἔργου, ὡς ἔπειτα·

α Οἱ εἰς τὸ παρὸν πόνημα συκεκαγκόντες·

α Οὐ Κοσμηματογράφος Ἰωάννης Κωνσταντίνου

α ἐκ Βόλου.

α Ὁ Καλλιγράφος Ξενοφῶν Ἰωαννίδης ἐξ Ἰωαννίνων.

α Ὁ Ὑδρογράφος Πέτρος Μοραίτης ἐκ Τήνου.

α Ὁ Κεντητὴς Δημήτριος Συρμακέζης ἐξ Ἰωαννίνων.

α Ὁ Βασιλιόδετης Ἀθανάσιος Ζωσιμάς ἐξ Ἰωαννίνων.

α Ὁ Ξυλουργὸς Γ. Γλήνης ἐκ Τήνου.

α Ἰδία ἐπιστάσια καὶ συλλογὴ ἀνθέων καὶ κλασικῶν τεμαχίων, ὑπὸ Ἐλισάβετ Β. Κονταξάκη

α Κρήσης. α

Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι διὰ τὴν καλὴν ἐπίνοιαν καὶ ἐπιτυχὴ ἐκλογὴν τῆς Κ. Ε. Β. Κονταξάκη, καὶ διὰ τὴν ἀκριβείαν τῆς ἐργασίας τῶν συνεργατῶν, ἡ βιβλίος αὐτὴ θέλει ἀξιωθῆ παρὰ τῶν ἐν τῇ Παρισινῇ ἐκθέσει φιλομούσων, τῆς προκούσης ὑποδοχῆς καὶ τοῦ βραβελομένου ἐπαίνου· καὶ θέλει δώσει ἀφορμὴν εἰς τὰς φιλοκάλους Ἑλληνίδας πρὸς κατασκευὴν καὶ ἄλλων παρομοίων ἔργων, εἰς τὰ ὅποια ἡ πατρίς ἡμῶν παρέχει ἀφθονὸν ὕλην καὶ ποικιλίαν.

Ἡ δὲ Ἑλλάς, ἔνεκα μάλιστα τῶν ἐπελθόντων αὐτῇ δεινῶν, ἀρκούντως ἐξεπλήρωσε, νομίζομεν, διὰ τῶν ἡμετέρου σχολείου τῶν τεχνῶν, ὡς πρὸς τὰ παρουσιαζόμενα σήμερον ἐν Παρισίῳ καλλιτεχνικὰ ἔργα, τὴν ἥδη κατὰ τὴν ἐν Λονδίῳ παγκόσμιον ἐκθεσὶν χαραχθεῖσαν ἐπὶ τῆς σημαίας αὐτῆς ὑπόσχεσιν·

Θαρσεῖν χρὴ.

Ταχ' αὖριον ἔσσετ' ἄμεινον.

Α. Κ.

ΤΑ ΕΠΙ ΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Κερκύρας, Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου.

—ο—

Ἀφοῦ ἡ Κέρκυρα πρὸς τοὺς ἄλλοις διαπρέπει καὶ διὰ τῶν νομισμάτων αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀρχαίων Ἑλληνίδων πόλεων, καὶ παρουσιάζει διὰ τούτων πάντα περίπου αἰῶνας αὐτενομίας καὶ δόξης, ὥφειλε τέλος πάντων καὶ αὐτὴ νὰ κάμῃ τὴν κοινὴν τῶν λοιπῶν Ἑλληνίδων πόλεων τύχην, καὶ νὰ κύψῃ τὸν εὐγενῆ ἀγῆνα τῆς εἰς τὸν ζυγὸν τῆς καταστρεφάσης τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος ἀγερώχου Ῥώμης. Μεταβάσα δὲ ἀκολούθως ἀπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ζυγοῦ εἰς τὴν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας κυριαρχίαν, καὶ ὑποστῆσα ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ πλείστας περιπετειᾶς καὶ πολλοὺς μεταλλάξασα ζυγοὺς, περιέπετεν ἐν τῇ τῷ 1285 εἰς τοὺς ἀμύδαίς ὄνουχας τοῦ περρωτοῦ λέοντος τῆς Ἑταίας.

Οἱ κατακτῶντες τὰ αὐτόνομα ἔθνη πρὸς ἐνίδρυσιν καὶ παγίωσιν τῆς ἐξουσίας αὐτῶν, ἀφοῦ πρότερον καταργήσωσι τὴν ἐλευθερίαν, αἰρούσι μετὰ ταῦτα ἐκ τοῦ μέσου τῶν ὑποδουλωθέντων καὶ πᾶν τὸ ἀναμιμνήσκον αὐτοῖς τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν. Ὅταν ὅμως λαοὶ τινες, οἷος ὁ Ἑλληνικὸς, ὑπάρχουσιν ἀνώτεροι τῶν κατακτητῶν κατὰ τὸν πολιτισμὸν, τότε οὗτοι δὲν ἀπεκδύονται διὰ μιᾶς παντὸς εἶδους αὐτενομίας, ἀλλὰ μάλιστα διὰ τῆς σοφίας καὶ τῶν ἄλλων γνώσεων κυριεχοῦσι τρόπον τινά καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν δουρικτητόρων. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λοιπὸν λόγους βλέπομεν τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις διαφυλαξάσας καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων ἔχνη τινὰ νὰ ἀνεξαρτησίας, πρὸ πάντων δὲ τὸ προνόμιον τοῦ κόπτεν ἑκάστην πόλιν ἰδίον νόμισμα. Ἡ Κέρκυρα ἔχαιρον, ὡς καὶ αἱ πλείσται τῆς Ἑλλάδος πόλεις, τὸ τοιοῦτον προνόμιον, καὶ διετήρησεν αὐτὸ μέχρι τῶν ἡμερῶν τοῦ αὐτοκράτορος Γορδιανοῦ τοῦ Ἀφρικανοῦ (238 Μ. Χ.). Ἐπειτα δὲ πεντεκαίδεκα σκοτεινοὶ αἰῶνες διεδέχοντα ὁ εἰς τὸν ἄλλον, καὶ ὁ νομισματολόγος ἐν τῷ μηκίστῳ αὐτῶν διαστήματι ἐρουνᾶ, ἀλλ' εἰς μάτην! Ἀπωλέσθη ἔκτοτε ἡ ἀμύδρα ἐκείνη τῆς ἀνεξαρτησίας σκιά, καὶ οὐδὲν ἕτερον νομισματικὸν μνημεῖον ἐντυγχάνεται.

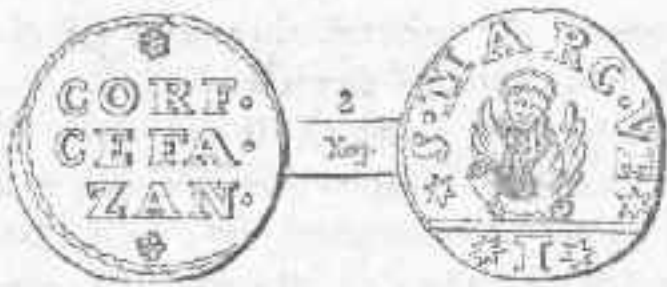
Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἀπαντῶνται καὶ πάλιν νομίσματα, ἀλλὰ μὴ ἀναγνωρίζόμενα ὑπὸ τοῦ Ἑλληνος ὡς αἰκεῖα· καθότι ταῦτα ξένα ἔχουσι σύμβολα καὶ ἐν ἄλλοτρίᾳ γλώσσῃ φέρουσι κεχαραγμένον τὸ ὄνομα τῆς Κερκύρας καὶ τὰ τῶν ἄλλων δύο ἀδελφῶν καὶ ὁμοιοπαθῶν νήσων Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου. Τὰ νομίσματα ταῦτα οὐδεμίαν ἀναμιμνήσκουσιν εἰς ἡμᾶς ἐθνικὴν δόξαν, μᾶλλον δὲ τὴν εἰς τὸν ξένον ὑποδουλώσιν. Ἀλλὰ πρέπει διὰ τοῦτο καὶ νὰ παραλείψωμεν αὐτὰ; οὐχί· διότι πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ καλέκαστα τῆς ἱστορίας τοῦ ἔθνους, εἰ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς δουλείας αὐτοῦ, εἶναι ἐπάναγκας νὰ τὸ γνωρίζωμεν. Ὅφειλομεν προσέτι νὰ γνω-

ρίζωμεν τὰ τοιαῦτα νομίσματα καὶ διὰ τὸν ἐπὶ τὸν λόγον ταῦτα προαγγέλλουσιν ἄλλα νεωτέρας ἐποχῆς νομίσματα πραγματικῶς αὐτόνομα, τὰ τῆ ΕΠΙΤΑΝΗΣΟΥ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ἅτινα ἐκόπησαν ἐνταῦθα τῷ 1801, ὅτε αἱ ἰσραϊταὶ αὗται νῆσοι ἔχαιον ἀληθῆ ἀνεξαρτησίαν, καὶ ἐν αὐταῖς ἠκούσθη κατὰ πρῶτον ἐπισήμως τὸ ὄνομα Γένος καὶ Ἑλληνικὴ ἔθνησις.

Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος νομίσματα εἶναι γαλκῶ εἰκονίζονται δὲ ἐν ταῖς ἐπομέναις ζυλογραφίαις.

Ταῦτα ἐκόπησαν ἐν Ἑνετία διὰ τὰς τρεῖς μεζοναυα νήσους Κέρκυραν, Κεφαλληνίαν καὶ Ζάκυνθον. ἐκυκλοφόρουσιν ὅμως καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς Ἰονίαις Δῆ-

σοις. Κατὰ τὸν Lazari (α) ἐκόπησαν πρώτην φορὰν περὶ τὸ 1730, ἐπὶ τῶν τελευταίων δηλαδὴ χρόνων τοῦ δουκὸς Ἀλοῦσιου Μοκενίγου (Mocenigo) τοῦ γ', ἢ ἐπὶ τῆς βραχείας ἡγεμονείας Καρόλου τοῦ Ρουζίνη (Ruggiui). Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 ὠνομάζετο Γαζέτα (gazetta), τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 2 Σολδίων (soldo) ἦτον τὸ ἥμισυ τῆς γαζέτας.

Γαζέται.

Φέρουσιν αἱ γαζέται εἰς μὲν τὸ ἔμπροσθεν ὀλόγραφον ἢ συγκεκομμένην τὴν ἐπιγραφὴν CORFU-CEFALONIA-ZANTE ἐν τρισὶ στίχοις, ἀνωθεν δὲ τοῦ πρώτου στίχου καὶ κάτωθεν τοῦ τρίτου ἀνά ἐν ῥοδοειδῆς κόσμημα. Ἐν τῷ ὀπίσθεν εἰκονίζεται ὁ ἁγίος Μάρκος ὑπὸ τὸ σχῆμα πτερωτοῦ λέοντος ἔχων ἐν τῇ κεφαλῇ μνηστῆρον, κρατῶν δὲ διὰ τῶν ἔμπροσθίων ποδῶν τὸ εὐαγγέλιον. Περὶ τοῦ ἁγίου * S. MARCVS ἢ MARC. VEN. ἢ VE * κάτω δὲ (exergue) σημειοῦται ἡ ἀξία * 11 * δύο δηλ. σολδίων.

Σολδία.

Τὰ σολδία φέρουσι τὸν αὐτὸν τύπον. ἔχουσιν ὅμως τὴν ἐπιγραφὴν μᾶλλον συγκεκομμένην, καὶ διαφέρουσι κατ' ἀναλογίαν εἰς τε τὸ μέγεθος καὶ τὸ βῆρος. Σημειοῦται κάτω αὐτῶν ἡ ἀξία * 1 * ἐνός σολδίου.

παντῶνται δὲ τέσσαρα ἐξ αὐτῶν ἔχοντα τὸ ὄνομα τῆς Ζακύνθου ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ, ἐκεῖνο δὲ τῆς Κεφαλληνίας ἐν τῷ τρίτῳ.

Ὁ Lazari ἀναφέρει τέσσαρας διαφερούσας ἀλλήλων γαζέτας καὶ δύο σολδία· ἐγὼ δὲ, συλλέγων πρὸ πολλοῦ τὰ τοιαῦτα, μετρῶ ἤδη ἐν τῇ συλλογῇ μου δεκάεπτά, διαφόρους γαζέτας καὶ ἑνδεκά σολδία. Ὁ τύπος τῶν ῥηθέντων ὑπάρχει πάντοτε ὁ αὐτός, ἡ δὲ διαφορὰ εὐρίσκεται ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ὡς ἔσεται.

Γαζέται.

1. CORFU-CEFALONIA-ZANTE) (* S. MARCVS. VEN *
2. CORFU-CEFALON-ZANTE) (* S. MARCVS. VEN *
3. CORFU-CEFALON-ZANTE) (* S. MARCVS. VE *
4. CORFU-CEFAL-ZANTE) (* S. MARCVS. VEN *
5. CORFU-CEFAL-ZANTE) (* S. MARCVS. VE *
6. CORFU-CEFAL-ZANTE) (* S. MARC. VEN *
7. CORFU-CEFAL-ZANTE) (* S. MARC. VE *
8. CORFU-CEFAL-ZANT. . .) (* S. MARCVS VE *
9. CORFU-CEFAL-ZANT. . .) (* S. MARC. VEN *
10. CORFU-CEFAL-ZANT. . .) (* S. MARC. VE *
11. CORFU-CEFAL-ZANT) (* S. MARCVS. VEN *
12. CORFU-CEFAL-ZANT) (* S. MARCVS. VE *
13. CORFU-CEFAL-ZANT) (* S. MARC. VEN *
14. CORFU-CEFAL-ZANT) (* S. MARC. VEN *
15. CORFU-CEFAL-ZANT) (* S. MARC. VE *
16. CORFU-CEFAL-ZAN) (* S. MARCVS. VEN *
17. CORFU-CEFAL-ZAN) (* S. MARC. VEN *

Σολδία.

18. CORFU-CEFA-ZAN) (* S. MARC. VE *
19. CORFU-CEFA-ZAN) (* S. MARC. V *
20. CORFU-CEFA-ZAN) (* S. MARC. V *
21. CORFU-CEFA-ZAN) (* S. MARC. VE *
22. CORFU-CEFA-ZAN) (* S. MARC. V *
23. CORFU-CEFA-ZAN) (* S. MARC. VE *
24. CORFU-CEFA-ZAN) (* S. MARC. V *
25. CORFU-ZANTE-CEF) (* S. MARC. VE *
26. CORFU-ZANT-CEF) (* S. MARC. VEN *
27. CORFU-ZANT-CEF) (* S. MARC. VE *
28. CORFU-ZANT-CEF) (* S. MARC. V *

Ἡ σχετικὴ ἀξία τῶν γαζέτων καὶ σολδίων πρὸς τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ τῆς Ἑνετίας νομίσματα ἅτινα ἐκυκλοφόρουσιν ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις ἐπὶ Ἑνετῶν, ἐξάγεται ἀκριβῶς ἐκ τινος προκηρύξεως τῆς 28 Ἰουνίου 1762 τοῦ Ἀλοῦσιου Contarini τοῦ γ', Γενικοῦ τῆς θαλάσσης Προνοητοῦ (Proveditore generale da mar.) Ἐκ τῆς προκηρύξεως ταύτης διαδίδεται ὅτι καὶ ἄλλοι πρὸ τοῦ Contarini Προνοηταὶ εἶχον θεσπίσει τὴν ἀξίαν τῶν νομισμάτων τῆς Ἑνετίας, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχον τολμήσει τινὲς νὰ παραβῶσι τὰς τοιαύτας διατάξεις, ὁ Contarini, ἀνακαλῶν αὐτὰς εἰς ἐνέργειαν, προσδιορίζει στερεὰν καὶ ἀναλλοίωτον τὴν ὑπὸ τῶν προκατόχων του ὁρισθεῖ-

(1) Lazari. Le monete dei possedimenti Veneziani di ottomane e di terraferma. σελ. 89.

σιν ἄξιαν. Αὕτη εἶχεν οὕτω· τὸ χρυσοῦν φλωρίον (zecchino) προσδιωρίζετο εἰς λίτρας 48 ἐκ γαζετῶν δύο σολδίων ἐκάστης. τὸ τάλληρον (tallero) εἰς λίτρας 24, καὶ τὸ δουκάτον (ducato) εἰς λίτρας 17 καὶ σολδία 6. Εἰς ἐκεῖνον δὲ ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ αὐξήσῃ ἢ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ῥηθείσαν ἄξιαν ἐπεβάλλετο ποινὴ ἀειφυγίας — δημεύσεως τῶν κτημάτων — φυλακίσεως — κατέργου — ἐνίοτε δὲ καὶ θανάτου.

Ἐξετασθέντος ἀνωτέρω τοῦ ἱστορικοῦ τῶν γαζετῶν, δὲν εἶναι νομίζω περιττὸν νὰ γίνῃ καὶ ὁ μετὰ τῶν σήμερον ἐν Ἑπτανήσῳ κυκλοφορούντων χαλκῶν νομισμάτων παραλληλισμὸς αὐτῶν. τὰ ἄχρι τοῦδε κυκλοφοροῦν ἐνετικὸν τάλληρον τιμᾶται 100 παλαιούς ὀβολοὺς ἢ 500 νέους· ἐπὶ Ἰνετῶν δὲ ἐτιμᾶτο 24 λίτρας, γαζέτας δηλαδὴ 240 ἢ σολδία 480· ἀνκλογουῖσι λοιπὸν 500 νέοι ὀβολοὶ πρὸς 240 γαζέτας. Καὶ αἱ μὲν 240 γαζέται ἔχουσι χαλκὸν βάρους κατὰ τὰ παρὰ τοῖς Ἄγγλοις περὶ μετάλλων σταθμὰ οὐγγιῶν 36, οἱ δὲ 500 ὀβολοὶ ζυγίζουσιν οὐγγίας 30· ὅθεν ἐξάγεται συμπέρασμα, τὸ ὅποιον ὀλίγοι βεβαίως ὑπενόησαν, μάλιστα εἰς χρόνους ὅτε ἡ τιμὴ τοῦ μετάλλου καὶ ἐπομένως τῶν νομισμάτων εἶναι ἀρκούντως ἐκπεπτωκυῖα, ὅτι δηλ. τὰ σήμερον κυκλοφοροῦντα νομίσματα ὑπερτιμῶνται ἐν 20 τοῖς ἑκατόν.

Ἡ κυκλοφορία τῶν γαζετῶν ἐξηκολούθησεν ἐν Ἑπτανήσῳ καὶ πεπτωκυῖας οὐσης τῆς Βενετίας· ἡ δὲ κητάργησις αὐτῶν ὑπάρχει σύγχρονος μὲ τὴν τῶν ὀβολῶν ἀντικατάστασιν τὸ 1819. Ἄν καὶ αἱ γαζέται θεωροῦνται ὑπὸ τῆς νεολαίας ὡς νόμισμα ἀπηρχαιωμένον, ὅμως οἱ προδεδηκότες τὴν ἡλικίαν ἐνθυμοῦνται κάλλιστα τὴν κυκλοφορίαν αὐτῶν καὶ ἴσως τὴν ἐνθυμοῦνται μετὰ πόθου. Σημειούσθω δὲ ὅτι ἂν καὶ παρῆλθον τριάκοντα καὶ ἐπέκεινα ἔτη ἀπὸ τῆς καταργήσεως αὐτῶν, τὸ ὄνομα γαζέται καὶ σολδία διαμένει ἐτι ζῶν παρὰ τῷ λαῷ, ἐκλαμβὰ νέμενον ὡς χρήματα.

Ἡ γαζέτα ἐτυμολογεῖται ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς λέξεως Γάζα, σημαίνουσης θησαυροφυλάκιον, ταμεῖον, θησαυρὸς, χρυσός· ὅθεν καὶ ἡ ὀνομασία τῆς ἐφημερίδος Gazzetta, τῆς ὁποίας κατ' ἀρχὰς ἕκαστον φύλλον ἐπωλεῖτο ἀντὶ ἐνὸς νομίσματος φέροντος τὸ αὐτὸ ὄνομα.

Ὁ Buchon καὶ ὁ De Sauley ἀναφέρουσι νομίσματα τῆς Κερκύρας κοπέντα παρὰ Φιλίππου τοῦ Ταράντου καὶ Ἰωάννου de Gravina· ἐν δὲ τῷ συγγράμματι Venezia e le sue lagune, Vol. I, Parte II. pag. 68, ἀκαγινώσκειται ὅτι ἐκόπη ἐν Βενετία κατὰ τὸ ἔτος 1459 νόμισμα ἐξεπίτηδες διὰ Κέρκυραν ὀνομαζόμενον bagattino. Ἀλλὰ διὰ μὲν τὰ πρῶτα δύναται τις νὰ φέρῃ ἕνασασιν, καὶ ἄλλοτε ἴσως θέλω γράψῃ περὶ αὐτῶν· τὸ δὲ δευτερον δὲν ἐπαληθεύεται, τούλαχιστον ὑπὸ σωζομένων νομισμάτων.

Ἐν Κερκύρᾳ.

Π. ΔΑΜΠΡΟΣ.

ΠΕΡΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

—ο—

Περὶ παιδαγωγικῆς διδασκαλίας, ὑπὸ Κ. Σ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1854. — Τὸ Μέλλον, ἥτοι περὶ ἀνατροφῆς καὶ παιδείσεως, ὑπὸ Δ. Ε. ΣΤΡΟΥΜΗΙΟΥ καθηγητοῦ, ἐν Ἀθήναις, 1855. — Βιβλιοκρισία, Κ. ΦΡΕΑΡΙΤΗΣ, ἐν Πανδώρα, Φυλλ. ΡΙΗ'. — Περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, (Δ. ΑΙΝΙΑΝΟΣ) ἐν Βιβλιοθήκῃ τοῦ λαοῦ, Φυλλ. Πρῶτον, ἐν Ἀθήναις, 1855. — Νόμις, ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῶν διδασκάλων, ἀναφορὰ τοῦ Γυμνασιάρχου Ν. ΠΑΜΠΟΥΚΗ, ἐν Ναυπλίῳ, 1855. — Αὐτοσχέδιος διατριβὴ, πραγματευομένη μὲν περὶ τοῦ μονοπωλείου τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἀποτευομένη δὲ πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους ὑπὸ Γ. ΠΟΛΥΜΕΡΗ, ἐν Σύρῳ 1855.

Λ'.

Χαροποιὸν μᾶς φαίνεται σύμπτωμα καὶ οἰωνὸς ἀριστος ἢ τοσοῦτων περὶ ἐκπαιδεύσεως συγγραμμάτων σχεδὸν σύγχρονος ἑκδόσις. Ἡ διάγνωσις δὲν εἶναι μὲν θεραπεία, ἀλλ' εἶναι τῆς θεραπείας ἡ πρώτη ἐγγύσις. Ὅταν οἱ δειλότεροι, τὸ δένδρον βλέποντες τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν, ἐκ τυχαίων περιστάσεων μὴ ποιῶν καρπὸν καλόν, τὸ ἐκλαμβάνωσιν ὡς ξύλον ξηρὸν, ὅπερ ἐκκόπεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται, ὅταν οἱ ἰδιοτελέστεροι, ἀναλγήτως τρυγοῦντες αὐτὸ, ἀμερινοῦσιν ἂν δὲν δύναται καλλιεργηθὲν νὰ παραγάγῃ καρποὺς εὐγενεστέρους καὶ ἀφθονωτέρους, οἱ δ' ἐπιπολαιότεροι, τῆς νόσου τὰ συμπτώματα μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν πηγὴν ἐξετάζωσι, εὐχαριστῶς βλέπομεν τοὺς διορῶντας ὅτι τοῦ μαρασμοῦ ἡ ἕδρα εἶναι οὐχὶ ἐν τοῖς ἀνθεσιν ἢ τοῖς φύλλοις, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ρίζῃ, ἧς καὶ φρονίμως ζητοῦσι τὴν θεραπείαν.

Καὶ δὲν δυνάμεθα μὲν νὰ διίσχυρισθῶμεν, ὡς εἰς τῶν προγραφάντων, ὅτι τὰ συγγράμματα ταῦτα εἰσὶ τὸ πρῶτον δείγμα διανοίας σκεπτομένης περὶ πραγμάτων ἅτινα μέχρι τοῦδε ἐβρωροῦντο ὡς ἀντικείμενα ὀλιγίστης ἀξίας· διότι ἡ τοιαύτη, εἰς εὐγενεῖς ἀγανακτήσεως προῤῥέουσα γενικὴ κατάκρισις τοῦ παρελθόντος, μᾶς φαίνεται ἀδικὸς καὶ ὑπερβολικὴ. Ἴς ἐν τῶν ἐγκαυχημάτων εἰς ἐναντίας τοῦ ἔθνους ἡμῶν θεωροῦμεν, καὶ προφανέστατον δείγμα ὅτι αὐτονομίαν ἐπιδιδῶσαν, οὐδὲν ἀνέφικτον, καὶ τῶν δυνάμεων τοῦ ἀνώτερον ἐπεζήτησεν εἶναι, ὅτι οὐδέποτε, οὐδ' ἐν ταῖς δεινότεραις αὐτοῦ ἡμέραις ἐπελάβετο τῆς παιδείας, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν τὴν διάρκειαν τῆς δουλείας, καὶ αἱ κοινότητες, ὅπου μόνον λανθάνουσαι ἐδύναντο ν' ἀναπνέωσιν ἀνετώτερον, καὶ οἱ ἔμποροι, ὅπου κατέφευγον μετὰ τοῦ χρυσοῦ καρποῦ τῶν ἰδρώτων των, καὶ οἱ προῦχοντες, ὅπου ἔκαμπτον ἢ διέφευγον τοὺς δυνάστας των, καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν δακτικῶν ἐπαρχιῶν, εἰς ἃς μετεσφύτευ-